

Oplossingsrichtingen ‘Huisvesting en inburgering’

Aan : Gemeenteraad Noordoostpolder

Van : Het college

Datum : 25 juli 2023

Inleiding

Ook de gemeente Noordoostpolder staat de komende jaren voor de maatschappelijke opgave om aandachtsgroepen te huisvesten. Het gaat hier om spoedzoekers, cliënten van beschermd wonen (30-35 woningen), Oekrainers (circa 330) en herstructureringsurgente (sloopwoning) en mensen met een status (taakstelling) te huisvesten.

Doel van het memo

Het doel van het memo is een beeld schetsen van mogelijke oplossingsrichtingen voor het (blijvend) behalen van de taakstelling voor het huisvesten van statushouders en anderzijds mensen zo snel en adequaat mogelijk te helpen bij het inburgeren in de gemeente Noordoostpolder. Ook de gemeenteraad willen we meenemen door hen te informeren over mogelijke oplossingsrichtingen.

Statushouders

Taakstelling

In de Huisvestingswet 2014 (artikel 28) is opgenomen dat Burgemeester en Wethouders zorgdragen voor de voorziening in de huisvesting van vergunninghouders. Dit is een wettelijke verplichting. In artikel 29 (Huisvestingswet) is aangegeven dat de Minister van Veiligheid en Justitie de halfjaarlijkse taakstelling per gemeente publiceert (bijlage 1). De verdeling hangt af van hoeveel mensen er in een gemeente wonen. Op basis van de Gemeentewet (artikel 123) kan de Gedeputeerde Staten ‘in de plaats treden’ bij taakverwaarlozing. Dat is nader vastgelegd in een beleidsregel¹.

Mocht de gemeente Noordoostpolder in gebreke blijven in het behalen van de taakstelling dan volgt er een bestuurlijk overleg volgen tussen gemeente, provincie en woningcorporatie. In het uiterste geval zal de provincie Flevoland ‘in de plaats treden’ op basis van bovengenoemde beleidsregel. Dat betekent het vorderen van woningen van de woningcorporatie. In de onderstaande tabel is de toename van de taakstelling met betrekking tot huisvesting in de gemeente Noordoostpolder te zien:

Jaar	2021	2022	2023	2024
1e halfjaar	37	27	58	Ntb
2e halfjaar	30	37	75	Ntb
Additioneel		18		
	67	82	133	

¹ [Beleidsregel van Gedeputeerde Staten van de provincie Flevoland houdende regels omtrent interbestuurlijk toezicht huisvesting vergunninghouders \(Beleidsregel interbestuurlijk toezicht huisvesting vergunninghouders provincie Flevoland\) | Lokale wet- en regelgeving \(overheid.nl\)](#)

Huidige situatie

Mercatus schat in voor de taakstelling van statushouders jaarlijks circa 40 woningen nodig te hebben. Zij gaan uit van drie personen per woning. De gemeente Noordoostpolder heeft samen met Mercatus en Stichting Huurdersbelang Mercatus prestatieafspraken gemaakt voor de periode 2021-2023 over het 100% huisvesten van vergunninghouders. Mercatus verwacht in 2023 de taakstelling mogelijk niet te kunnen behalen gezien het tekort aan beschikbare woningen. De verhoogde taakstelling heeft ook consequenties voor de inburgering van statushouders.

Taakstelling (133 mensen in 2023)

Uit de huidige cijfers van Vluchtelingenwerk zijn er 27 mensen gehuisvest. Er komen daar naar verwachting 33 nareizigers bij. Dat betekent dat er het 1^e half jaar 60 mensen worden gehuisvest. Uit 2022 worden de extra mensen meegenomen naar 2023. In het 1^e half jaar zijn van de statushouders 23 minderjarige kinderen. Zij hebben, zoals ieder kind in Nederland, recht op onderwijs. Dat betekent dat gemeente Noordoostpolder in het 2^e half jaar moeten we **61 mensen** nog huisvesten (circa 15-20 woningen).

Hoe pakken we de taakstelling aan?

Het Centraal Orgaan voor opvang Asielzoekers (COA) koppelt via RVS-systeem, de statushouder aan een gemeente. Daarbij wordt -voor zover mogelijk- gekeken naar de beste kansen om een nieuw leven op te bouwen en bij te dragen aan de samenleving. De plaatsing wordt begeleid door de werkgroep taakstelling Noordoostpolder (COA, gemeente, Mercatus en Vluchtelingenwerk).

Inburgering

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de Wet inburgering. We zorgen ervoor dat statushouders begeleid worden tijdens hun inburgeringstraject (3 jaar). Door de verhoogde taakstelling moeten we meer statushouders een route binnen het inburgeringstraject aanbieden, wat gepaard gaat met meer begeleiding vanuit de gemeente. Op dit moment wordt de inburgering opgestart binnen tien weken nadat statushouders een huis toegewezen gekregen hebben. Er zijn sinds 2022 30 statushouders gestart met het traject. Er vindt (nog) geen brede intake plaats op het AZC Luttelgeest. We laten de statushouder op het gemeentehuis komen om alvast kennis te maken met deze omgeving.

Hoe pakken we de inburgering aan?

Er wordt een statushouder aangemeld bij de gemeente Noordoostpolder waarna de klantmanager inburgering een intakegesprek voert en een leerbaarheidstoets afneemt. Op basis daarvan is er voor de statushouder een Persoonlijk Integratie Plan met drie leerroutes als optie: B1 route, onderwijs-route en Z-route. Voor het uitvoeren van de routes zijn er contractafspraken met ROC Friese Poort en Vluchtelingenwerk Nederland. De klantmanagers inburgering krijgt jaarlijks statushouders onder begeleiding/regie op basis van de taakstelling huisvesting.

Mogelijke oplossingsrichtingen

In samenwerking met Mercatus en de gemeente Noordoostpolder is de taakstelling van statushouders tot nu toe jaarlijks behaald. Er zijn echter wel zorgen richting de toekomst over de haalbaarheid van de huisvesting en de mogelijkheden tot snelle (en adequate) inburgering. Uit de gepubliceerde taakstelling (bijlage 1) blijkt dat gemeenten rekening moeten houden met een nieuwe verhoging. Er zijn wel eventuele oplossingsrichtingen mogelijk. Dat zijn oplossingen in samenwerking met het Rijk, de provincie Flevoland en Mercatus. We schetsen de mogelijke oplossingsrichtingen kort.

1. Huisvesting

• *Regelingen:*

a) Hotel en accommodatie regeling (HAR) tot 30 juni 2023

Er is een HAR-regeling beschikbaar voor gemeenten. Dat betekent dat gemeenten een regeling kunnen aanvragen om statushouders tijdelijk te huisvesten in hotels en accommodaties. In samenspraak met Mercatus is afgesproken hier geen gebruik van te maken omdat er dan waarschijnlijk een 'opstopping' in de lokale huisvesting ontstaat.

* [COA - Hotel- en accommodatieregeling \(HAR\) | www.coa.nl](#)

b) SPUK-regeling huishoudens 7+ (3 juli – 3 november)

Het doel van de regeling is om gemeenten en woningcorporaties te ondersteunen bij het aanpassen van woningen zodat deze geschikt zijn voor bewoning voor grote gezinnen (7+). Er komt per aan te passen woning een maximumbedrag beschikbaar 35.000 euro (woningen voor 7 tot 9 personen) en 50.000 euro (gezinnen 10 personen). In overleg met Mercatus onderzoeken we mogelijkheden voor een aanvraag. Het eventuele beschikbare bedrag zal voor de woningcorporatie zijn.

c) Urgentieregeling in combinatie met huisvestingsverordening

De Wet Versterking Regie op de Volkshuisvesting (Wvrv) heeft als doel het juridisch instrumentarium van gemeenten, provincies en het rijk te versterken. Gemeenten worden verplicht een urgentieregeling als onderdeel van de huisvestingsverordening op te nemen. Hierin worden een aantal verplichte urgente categorieën opgenomen, ongeacht de mate van schaarste. Op dit moment is het Wetsvoorstel nog niet door de Tweede Kamer. Mocht dat zover komen dan zal dat ook gelden voor de gemeente Noordoostpolder.

- *Flexwoningen*

Het bouwen van flexwoningen op (tijdelijke) locaties in de gemeente Noordoostpolder worden op dit moment nader onderzocht en uitgewerkt. Uit ervaringen in andere gemeenten wordt een bepaald percentage van de flexwoningen gebruikt om statushouders te huisvesten.

- *Woningbouwcorporatie Mercatus*

Mercatus is verantwoordelijk voor het huisvesten van statushouders in de gemeente Noordoostpolder. Zij werken daarin nauw samen met het COA, Vluchtelingenwerk en de gemeente Noordoostpolder. Zij hebben de volgende maatregelen ingezet:

- Ook vestigen van statushouders in Ruiten, Bant en Luttelgeest.
- Het plaatsen van grote gezinnen in woningen (meer dan 3 mensen).
- Proactief beleid om statushouders te vestigen als hun nareizigers er (nog) niet zijn.

- *Provinciale integrale aanpak Oekrainers, asielopvang en taakstelling*

In de provincie Flevoland wordt door middel van de Provinciale RegieTafel (PRT) een integrale aanpak te ontwikkelen voor de opvang van Oekrainers, de asielopvang in combinatie met de taakstelling van statushouders.

2. Inburgering

- *Sneller starten met inburgering op AZC Luttelgeest*

Er zijn circa 30 mensen woonachtig op het AZC Luttelgeest en gekoppeld aan gemeente Noordoostpolder voor huisvesting. We onderzoeken ambtelijk hoe we voor hen sneller de inburgering kunnen opstarten.

- *Participatie*

Inburgeraars moeten ook participeren door middel van vrijwilligerswerk of werk. In het kader van (vrijwilligers)werk is het ook wenselijk om samen met het onderwijs te kijken naar mogelijkheden om mensen 's avonds onderwijs te laten volgen of bijvoorbeeld het onderwijs te clusteren op bepaalde tijdstippen. Hierover gaan we in gesprek met het ROC Friese Poort.

- *Eventuele hernieuwde afspraken met uitvoerende organisaties*

In het kader van de verhoogde taakstelling en de bijbehorende maatschappelijke- en juridische begeleiding is de capaciteit van uitvoerende organisaties een belangrijk aandachtspunt. Dat wordt ambtelijk nader onderzocht en uitgewerkt.

Financiën

Voor de mogelijk oplossingsrichtingen zijn landelijke financieringsmiddelen beschikbaar in het kader van huisvesting. In het kader van inburgering volgen er landelijke gelden naar gelang het aantal inburgeraars.

Planning en uitvoering

Het organiseren en faciliteren van activiteiten met betrekking tot huisvesting en inburgering worden ambtelijk in samenwerking met maatschappelijke partners de komende maanden uitgewerkt. In de Perspectiefnota 2024-2027 is er aandacht voor het ontwikkelen van een visie en uitgangspunten hoe we om willen gaan met vluchtelingen, statushouders en arbeidsmigranten. In het najaar 2023 komt er een procesvoorstel voor het nieuw te ontwikkelen beleid.

Bijlage:

1. Brief medeoverheden capaciteitsbesluit en taakstelling huisvesting
2. 2023-04 Bijlage A Circulaire 2^e helft 2023